

NUMMER 119 - JAARGANG 29 - SEPTEMBER 2012
 KWARTAALUITGAVE STICHTING OUD ALKEMADE

Oude Poststation op de Kaag

Alkmadders

29e jaargang, September 2012, nummer 119.
Kwartaluitgave van de Stichting Oud Alkemade.
Opgericht 16 december 1980.

Redactie

Sjaak Bouwmeester
Marco Loos
José van der Meer-van der Zwet
Fons van Rijn

Distributie

Th. Meijer, Meidoornstraat 13,
2371 VC Roelofarendsveen (071-3314706)

Nieuwe donateurs en adreswijzigingen

Mw J.G.M. Rietbroek
jgm.rietbroek@planet.nl (06-18126615)

Donateurschap

De minimumdonatie bedraagt € 12,50 per jaar, te voldoen op bankrekeningnummer 30.11.09.966 van de penningmeester van de Stichting Oud Alkemade. Per post ontvangen van Alkmadders kost € 8,50 per jaar extra.

Losse nummers

Deze kosten € 2,50 en zijn verkrijgbaar tijdens de openingsuren.

Openingstijden

Het Historisch Centrum is geopend op zondagmiddag van 14.00-17.00 uur en op dinsdagmiddag van 13.30-16.00 uur. In de maanden juli en augustus en op 1e Paasdag, 1e Pinksterdag en 1e en 2e Kerstdag is het museum gesloten. Op 2e Paasdag en 2e Pinksterdag is het museum wel open.

Contactpersoon van het bestuur

Mw A. van Wieringen, secretaris (071-5018326)

Bezoek- en postadres van de Stichting Oud Alkemade

Saskia van Uylenburchlaan 22,
2377 CE Oude Wetering.
Telefoon: 071-3312168
E-mailadres: info@stichtingoudalkemade.nl
Website: www.stichtingoudalkemade.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

INHOUD:

	pagina
Voorwoord van het bestuur	1
Twee bijzondere tentoonstellingen feestelijk geopend	2
Oranjecomité 'Juliana' viert 100-jarig bestaan met speciale tentoonstelling	3
Donateursavond 2012 op de Kaag	3
Een vrijwilliger in beeld: Gerard van der Meer	4
Zoekplaatje	5
Oud-Alkemadeprijs naar De Oude Bakkerij	6
Zoekplaatje	9
De geschiedenis van 'de molen zonder wieken'	10
Het vissersgeslacht Van Nieuwkoop - Kaageiland 1761-2011 (deel 2)	11
't Is weer voorbij, die mooie zomer...	15
Wandelen met klas 3 van de Ignatiuschool uit 1959	16
Het wel en wee van een dijkcafé	17
Schippers uit de Kaag op de Maas, Rijn en Waal	19
Schenkingen aan de Stichting Oud Alkemade	20
Wist u dat...	20

Voorwoord van het bestuur

Nieuw seizoen van start

Na twee maanden gesloten te zijn geweest, is ons museum vanaf 2 september weer open gegaan. Er is hard gewerkt om twee prachtige tentoonstellingen samen te stellen, een over kerstgroepen en een over het 75-jarig bestaan van tafeltennisvereniging De Treffers.

Om met de **kerstgroepen** te beginnen: het is zeer te moeite waard deze uitgebreide collectie te komen bekijken. Er zijn maar liefst 110 bijzondere kerstgroepen en -groepjes in diverse uitvoeringen uitgestald.

Voor de liefhebbers van tafeltennis is er in samenwerking met **De Treffers** een tentoonstelling samengesteld over het 75-jarig bestaan van de vereniging. Er is veel documentatie bij elkaar gebracht die een mooi overzicht geeft over de oprichting en de opbouw van De Treffers tot en met hoe de vereniging er nu voorstaat.

Er hangen veel krantenknipsels en foto's uit het verleden met bekende gezichten van toen, over kampioenschappen en over toernooien; wie herinnert zich bijvoorbeeld het Aardbeientoernooi niet? Ook zijn er talrijke bekens, medailles, vaantjes en andere onderscheidingen te zien.

Ik wil deze tentoonstellingen van harte bij u aanbevelen, dit kan t/m 2 december 2012.

Uitloting obligaties

De jaarlijkse uitloting heeft deze keer vier obligaties opgeleverd die voor uitbetaling in aanmerking komen. Het betreft de nummers 6 - 76 - 147 - 165. Tegen inlevering van de betreffende obligatie worden ze uitbetaald. De eigenaren kunnen contact opnemen met de penningmeester Joke Rietbroek, tel. 06-18126615 of e-mail jgm.rietbroek@planet.nl.

Jaardonatie 2012

Er zijn nog donateurs die hun donatie voor 2012 niet hebben voldaan. Vermeld bij uw betaling vooral uw administratienummer. U vindt dit op de acceptgiro die u begin dit jaar heeft ontvangen. Het gironummer is: 5435641; het banknummer is: 30.11.09.966 t.n.v. Stichting Oud Alkemade, Oude Wetering.

Lex van der Zwet, voorzitter

Twee bijzondere tentoonstellingen feestelijk geopend

Zondag 2 september jl. werd in aanwezigheid van een geanimeerd en sportief publiek een tweetal nieuwe tentoonstellingen geopend.

75 jaar De Treffers

Na het welkom door voorzitter Lex van der Zwet nam oud-Trefferslid Jan van der Meer - Jan van Theo van Aries zoals hij zelf toelichtte - het woord. Hij heeft zich vele jaren voor de vereniging ingezet. De meest plezierige herinneringen

Jan van der Meer memoreert de groei en bloei van de vereniging.

bewaart hij aan zijn activiteiten als juniorenleider in de jaren zestig en daarvan weet hij enkele leuke herinneringen te vertellen. Ook stond hij even stil bij het recente overlijden van Herman Klein, die zoveel voor de vereniging heeft betekend.

Voorzitter Sjaak van der Zwet van De Treffers bedankt Alfons Akerboom en Sjaak Bouwmeester voor hun inzet bij de totstandkoming van deze jubileum-tentoonstelling.

Treffers-coryfee Wout Heemskerk (links) en Jan van der Meer verklaren de tentoonstelling voor geopend.

Bijzondere kerstgroepen

Dankzij de vasthoudendheid van Riny van Klink is het gelukt om zo'n 110 verschillende kerstgroepen en kerststallen in het museum bijeen te krijgen! Te zien zijn o.a. een gehaakte kerstgroep van Nell van Ulden, compleet met het handwerkboek, een piepklein kerstgroepje in een prachtig bewerkt emoe-ei van Ans Koek-van Rhooon en de zelfgemaakte kerststal van Rina Loos-Buschman. Sommige kerstgroepen hebben een speciaal verhaal. Zo schrijft Rina ons: "Ton Buschman heeft de kerstgroep 57 jaar geleden in Limburg gekocht, waar hij woonde voordat hij naar Canada vertrok. Ik heb hem meegenomen naar de Veer waar hij bij mijn moeder en schoonmoeder heeft gestaan. Toen we getrouwd zijn ging hij naar Rijpwetering, maar nu is hij weer terug in de Veer. Daar heeft mijn man een nieuwe stal gemaakt die ik behangen heb met platen uit de Libelle. Het

dakje is gemaakt van stokjes uit de boom die bij ons huis stond. De beeldjes zijn gelukkig al die tijd nog heel gebleven."

Kom zeker eens kijken want de tentoonstelling is alleszins de moeite waard. De kerstgroepen blijven staan tot 2 december, zodat ze op tijd voor Kerstmis weer bij de mensen thuis zijn.

Kerststal boetseren met Elly Heemskerk

Op *zondagmiddag 30 september* vanaf 14.00 uur is Elly Heemskerk van Keramiek atelier De Schuur in het museum aanwezig met de nodige materialen om een kerstgroep te boetseren. Bezoekers die het leuk vinden om met klei te werken, kunnen meedoen aan een mini-workshop van een half uur. Je hoeft geen ervaring te hebben met boetseren om toch iets moois te kunnen maken. De kerststal zal uiteindelijk verloot worden onder de deelnemers!

Het emoe-ei van Ans Koek.

Eén van de vele bijzondere kerstgroepjes.

De gehaakte kerstgroep van Nell van Ulden.

Oranjecomité 'Juliana' viert 100-jarig bestaan met speciale tentoonstelling

In 1913 werd in Roelofarendsveen Oranjecomité 'Juliana' werd opgericht. Binnenkort gaan wij van start met de voorbereidingen voor een tentoonstelling in 2013 over deze jubilerende oranjevereniging.

We zoeken hiervoor *oude kermisfoto's* en zo mogelijk ook *films* van de kermis in de Veen. Hoe ouder hoe beter is hierbij het motto, maar eigenlijk kunnen we alles wel gebruiken. De foto's en films worden zo snel mogelijk ingescand en gekopieerd zodat u ze niet hoeft te missen. Ook zou het mooi zijn als we voor enkele maanden *miniatuur kermisattracties* in bruikleen zouden kunnen krijgen.

Als u uw materiaal wilt aanbieden dan kunt u bij ons terecht op zondag- en dinsdagmiddag van 14.00-17.00 uur. Ook op maandagavond van 19.30-22.00 uur zijn er medewerkers van Oud Alkemade aanwezig.

Contactpersoon, ook voor eventuele vragen, is Leo Stiens, tel. 071-3313343, 06-27842264, e-mail: lousenleo@hetnet.nl.

Donateursavond 2012 op de Kaag

Op vrijdag 5 oktober 2012 houden we onze jaarlijkse donateursavond. Ditmaal hebben we een locatie op de Kaag uitgekozen om deze avond te organiseren. In het bezinningscentrum De Stal op de Kaag, Julianalaan 13a, zullen we onze donateurs en overige belangstellenden ontvangen met een interessant programma.

Voor de pauze vindt de jaarlijkse uitreiking van de Oud-Alkemadeprijs plaats. Elders in dit nummer kunt u lezen dat deze prijs dit jaar is toegekend aan Maaïke Offers en Ben van den Ende voor hun al vijftiendertig jaar durende werk aan hun woning Julianalaan 52 op de Kaag.

Na de pauze zal Gert Wentzel zijn boek over de bekende

De Stal op de Kaag vanuit de lucht

Kaagse kunstschilder Marinus Heijnes (1888-1963) presenteren. Tijdens deze avond kan het boek gereserveerd worden voor € 15,- (normale winkelprijs € 17,95). Als u meer wilt weten over deze schilder en zijn nalatenschap, dan moet u zeker komen kijken en luisteren.

De aanvang van de avond is 20.00 uur, maar u bent al vanaf 19.30 uur welkom. De toegang is zoals gebruikelijk gratis, net als de koffie en thee, terwijl we voor de overige consumpties slechts één euro rekenen.

De parkeerruimte is beperkt en u kunt overvaargeld besparen door in Buitenkaag te parkeren en het kleine stukje naar de Stal te lopen.

We rekenen op uw komst op 5 oktober!

Het bestuur

Bezorger voor Rijkwetering gevraagd

Wij zoeken met ingang van het decembernummer iemand in Rijkwetering die Alkadders bij de donateurs aldaar in de bus wil doen. Het gaat om ongeveer 60 adressen. Ze worden met een bezorglijst bij u thuis aangeleverd. Het zou fijn zijn als iemand wil reageren bij Theo Meijer, telefoon (071)3314706 of e-mail naar t.meijer21@kpnplanet.nl

“Op oude kaarten raak ik niet uitgekeken”

“Zoeken naar interessante informatie over vroeger, dat is eigenlijk wat ik het liefst doe.”

Gerard van der Meer (81) bracht veel vrije tijd door in archieven op zoek naar onder meer gegevens over de vroege ontginningen en de daarop volgende verving van de polders. Zijn zoektochten leverden vele artikelen in Alkmadders op.

“Gelukkig had ik een werkgever die er niet moeilijk over deed als ik af en toe een vrije dag opnam. Dan zat ik een hele dag in het archief van de gemeente Alkemade of een ander archief in Leiden, Den Haag of Zoetermeer. Soms leverde het niet veel op, andere dagen schreef ik me wezenloos. Of ik maakte fotokopieën die ik dan later thuis uitwerkte.”

De belangstelling voor de omgeving was bij Gerard al vroeg aanwezig. “Ik herinner me dat ik eind jaren dertig/begin veertig met mijn vader vanaf de dijk bij de ringsloot achter de Geestweg uitkeek over het lager gelegen weiland richting Rijkswatering en me afvroeg hoe dat was ontstaan. Mijn vader wist niet het hele verhaal. Vaak wist men niet beter dan dat het altijd zo was geweest. Voor dat soort zaken had men vroeger gewoon geen tijd, er moest worden gewerkt. Ook op school leerde je weinig tot niets over je woonomgeving. Je leerde rijtjes plaatsnamen van steden waar je nooit dacht te komen, maar over het hoe en waarom van polders, het vervenen en droogmakerijen kreeg je niets te horen. Vroeger kwamen de leerkrachten van buitenaf, die wisten er niets van. Ik hoop dat er tegenwoordig meer aandacht voor is.”

“Voor mij is belangstelling voor het verleden vanzelfsprekend. Bewoners van deze omgeving zouden toch op de hoogte moeten zijn van de strijd tegen het water die hier in het verleden is gevoerd. En hoe de polders zijn ontstaan. Dat de hoogteverschillen, bijvoorbeeld ten noorden van de Langeweg en het Westeinde, toch echt zijn ontstaan door afgravingen door onze voorouders. Door archiefonderzoek kwam ik steeds meer te weten.”

Zijn belangstelling voor de lokale geschiedenis leidde ertoe dat Gerard zich halverwege de jaren tachtig als vrijwilliger aanmeldde bij het kort ervoor opgerichte Oud Alkemade. Hij vervulde verschillende bestuursfuncties en werd er uiteindelijk tien jaar voorzitter. Tijdens zijn voorzitterschap werd het Historisch Centrum verwezenlijkt. “We waren de eerste tijd gehuisvest in een lokaal van de Jozefschool aan het Pastoor Onelplein, maar het was duidelijk dat we daar op den duur uit moesten. Na lang zoeken hebben we tenslotte onderdak gevonden in de vroegere technische school. Daar ging veel overleg met de gemeente aan vooraf, het moest allemaal wel betaalbaar zijn. Maar uiteindelijk is het gelukt.” Tegenwoordig zit Gerard nog in een werkgroep die onder meer verantwoordelijk is voor het onderhoud van het gebouw.

Maar zoals eerder vermeld, het liefst bracht Gerard zijn vrije tijd door in archieven. “Om daar beter de weg te vinden

volgde ik diverse cursussen, onder meer om de taal (oud schrift) van oude aktes beter te kunnen lezen en begrijpen. Daar gaat veel tijd in zitten, maar het is de moeite waard. Ook op oude kaarten raak ik niet uitgekeken, omdat die veel informatie opleveren.”

Gerard van der Meer: “Voor mij is belangstelling voor het verleden vanzelfsprekend.”

1632, een belangrijk jaar

Het laatste artikel van Gerard in Alkmadders ging over de sluizen in Alkemade door de eeuwen heen, een belangrijk onderwerp bij de strijd tegen het water. “Het jaar 1632 is heel belangrijk voor de vroegere gemeente Alkemade. In dat jaar werd het oostelijk deel van de gemeente – het gebied tussen Rijkswatering, Oude Wetering en het Braassemermeer – ingedijkt. Hierdoor werd het gebied van het buitenwater afgesloten en kon het niveau van het binnenwater voortaan kunstmatig worden geregeld. Bestaande in- en uitvaarten werden gedempt, daarvoor in de plaats werden een aantal sluizen in gebruik genomen. Tot 1632 kon men onbekommerd vanaf het Braassemermeer het dorp in- en uitvaren. Tegelijkertijd betekende dit dat het water vrij spel had en dat er bij hoogwater veel overlast was voor de boerderijen en tuinderijen. Het was een belangrijk en ingrijpend besluit om daar wat tegen te doen. Het moet veel geld en inspanning hebben gekost. Van de inwoners werd mankracht en een financiële bijdrage verwacht, de zogenoemde ‘verhoefslag in morgens morgensgelijk’, een vorm van betaling naar het aantal morgens dat men bezat. Een morgen is gelijk aan 0,85 ha. Blijkbaar was de tijd er rijp voor, het was een relatief welvarende tijd waar het platteland van mee profiteerde. Na de indijking moeten de opbrengsten van het land aanzienlijk zijn toegenomen.”

“Ook werd het waterbeheer een stuk overzichtelijker. Tot die tijd stonden er bijvoorbeeld tussen de Ripselaan en de Wijde Aa 28 molentjes. Die werden vervangen door één grote, de Veendermolen langs de Wijde Aa. Overigens moet wel worden beseft, dat met de indijking niet alle problemen waren opgelost. Als er veel neerslag viel en er geen wind was om de

wieken te laten draaien, dan had men een probleem. In dergelijke tijden mocht er geen gebruik worden gemaakt van de sluis, om het water zoveel mogelijk uit de polder te weren,” aldus de oud-voorzitter.

“Hoe doordacht men toen al bezig was met waterbeheer in West-Nederland blijkt uit het feit dat de gemeente Alkemade in die tijd al meebetaalde aan het onderhoud van een spuisluis bij Spaarndam, ten noorden van Haarlem. Die sluis had dan ook de naam Alkemade. Door de voortgaande ontginning van de moerasgebieden in het gebied van het Hoogheemraadschap Rijnland ging er steeds meer overtollig water richting Spaarndam, waar meerdere spuisluizen werden aangelegd om het water te lozen op het IJ. De kosten van het onderhoud van de sluisen werden doorberekend aan de ambachten uit het spuigebied.”

Vervenen

Een andere belangrijke ontwikkeling is het vervenen van de polders in de 18e en 19e eeuw. Gerard: “Het afgraven van veen was een lucratieve bezigheid. Het veen werd in gedroogde vorm als turf verhandeld. Er was in die tijd veel vraag naar turf die als brandstof werd gebruikt in huizen, maar ook in de opkomende industrie. Vele tientallen jaren was het voor veel mensen een belangrijke bron van inkomsten. Bovendien bleef er na de afgraving en droogmaking vaak betere landbouwgrond over. De koeien stonden niet langer tot hun knieën in het ‘moeras’ en ook de kwaliteit van het gras was beter. Dat er goed aan werd verdiend, blijkt wel uit het feit dat er veel ‘wild’ werd geveend, dus zonder een planmatige aanpak. Dat was bijvoorbeeld in de Googerpolder het geval. Die polder was daarom al na zeven jaar, van 1715 tot 1722, uitgeveend. Het moet er uit hebben gezien zoals nu in de Oostpolder, ook daar is wild geveend, met als gevolg dat er veel grond is verdwenen en er meerdere plas-sen zijn ontstaan, zoals het Armenwater.”

En dan is er nog de ‘Veender- en Lijkerpolder buiten de bedijking’, een onbegrijpelijke benaming voor veel inwoners. Gerard legt het nog een keer uit. “De Lijkerpolder is in combinatie met een gedeelte van de Veenderpolder van 1740 tot 1780 uitgeveend. Het woord ‘Lijker’ is overigens afkomstig

van de Lijkerpoel die met de vervening is verdwenen, maar dit terzijde. Het oude tuinbouwgebied in Roelofarendsveen, dat deel uitmaakt van de grote Veenderpolder uit 1632, is nooit uitgeveend en ligt daarom buiten de bedijking. Die grond was toen al uitermate geschikt voor tuinbouw. Dit gebied is tot in de 20e eeuw uitgegroeid tot een uniek poldergebied. Helaas is de glans van dit eens zo waardevolle tuinbouwgebied voorgoed verloren.”

“De Veender- en Lijkerpolder buiten de bedijking heeft overigens ook nog enkele ‘poliepen’ zoals de woonerven in Oude Wetering en Rijpwetering. Die vallen onder het administratief beheer van de polder. Dat is altijd moeilijk te begrijpen, maar vanuit het verleden wel te verklaren.”

Inmiddels is voor Gerard de tijd aangebroken om het wat rustiger aan te gaan doen. “Ik kom niet zo vaak meer in een archief, behalve in dat van Oud Alkemade natuurlijk. Het wordt tijd dat anderen het overnemen. Ik nodig iedereen uit om eens in het Historisch Centrum te komen kijken. Er is in ons archief nog zo veel interessante informatie over dit gebied te vinden.”

Fons van Rijn

Gerard in het archief van Oud Alkemade.

Zoekplaatje

Weet u wie de afgebeelde jongemannen en de twee jongedames zijn en ter gelegenheid waarvan deze foto genomen is? Laat het weten aan Theo Meijer, telefoon (071)3314706 of per e-mail: t.meijer21@kpnplanet.nl

Oud-Alkemadeprijs naar De Oude Bakkerij

Ook dit jaar heeft de Stichting Oud Alkemade weer de Oud-Alkemadeprijs toegekend. Deze keer hebben we een pand in Kaag-dorp gevonden dat ons inziens in aanmerking komt voor de prijs. Het gaat om de woning aan de Julianalaan 52, waarvan Maaïke Offers en Ben van den Ende de trotse eigenaren zijn. Zij krijgen de Oud-Alkemadeprijs, omdat zij al vijfendertig jaar met veel inzet bezig zijn hun huis te behouden en te herstellen in een zo authentiek mogelijke staat.

Het pand staat op de gemeentelijke monumentenlijst met de vermelding: woonhuis, éénlaags langgerekt volume onder schilddak. Pilasters op hoeken en 1 keer halverwege de gevel. Houten gekorniste kroonlijst; fraaie houten dakkapellen aan voorzijde met fraaie gootlijsten en klauwstukken. Kleine verschillen tussen de twee dakkapellen onderling. Rechter met monogram.

De prijswinnaars

Ben werkt al meer dan 40 jaar bij de vliegtuigfabriek Fokker in een leidinggevende functie en Maaïke werkte - voordat de kinderen geboren werden - in het speciaal basisonderwijs in Den Haag. Toen de jongste naar de middelbare school ging is ze opnieuw in het onderwijs aan de slag gegaan. Momenteel werkt ze in een duobaan op een basisschool in Nieuw Vennep.

De ouders van Maaïke maken al jaren gebruik van een vakantiewoning op de Kaag. Op zekere dag in 1977 komen ze er achter dat de winkel en de woning van de bakker op Julianalaan 52 te huur staan. Ze maken een praatje met

De naam boven de voordeur

bakker Van Asselt en het blijkt dat hij heeft besloten te stoppen met zijn werkzaamheden. Hij is dan 60 jaar. Zij tippen hun dochter en aanstaande schoonzoon en deze besluiten na bezichtiging direct om dat gedeelte te gaan

De huidige voorzijde

De prijswinnaars van de Oud-Alkemadeprijs 2012: Maaïke Offers en Ben van den Ende.

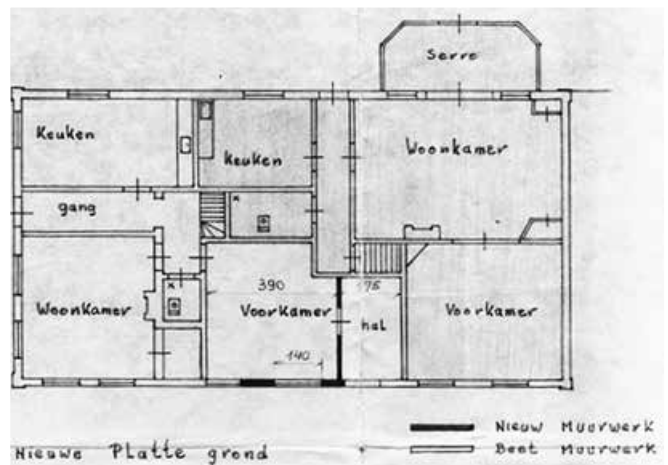
huren. De bakker doet een goed woordje voor hen bij de eigenaar, Rob van Asten. Deze is vrijgezel en gebruikt het andere deel als vakantie- en weekendwoning. Ze maken met Rob de afspraak dat zij hun gedeelte zullen aanpassen en dat Rob de voorgevel in de oude staat zal terug brengen. Er wordt bij de gemeente Alkemade een vergunning aangevraagd, die op 6 december 1977 verleend wordt.

De eerste grote verbouwing

Aannemer Gebroeders Akerboom uit Rijpwetering wordt het werk gegund. Deze krijgt de opdracht om het etalage raam en de deur van de vroegere bakkerswinkel te verwijderen en te vervangen door twee nieuwe kozijnen en een nieuwe deur.

Op zolder worden nog de twee authentieke hardstenen leeuwenkopjes gevonden die afkomstig zijn uit de twee raamkozijnen die tijdens de verbouwing in 1942 verwijderd zijn. Ze worden terug geplaatst boven de nieuwe raamkozijnen. De kelder, waarboven een opkamer was, wordt volgestort met cement.

Het huis is niet onderheid, maar gebouwd op koeienhuiden. Voor het huis staan van oorsprong vier kastanjeboomen. Een daarvan is door de bakker in de oorlog omgezaagd, zodat hij brandstof had voor zijn oven. Maar de wortels van de overige drie bomen zijn onder het huis doorgegroeid. Omdat de bomen op een ondeskundige

De plattegrond van de situatie in 1978. Rechts is het vakantiehuis van Rob van Asten en links wonen Maaïke en Ben.

manier gesnoeid zijn, blijken ze vol water te staan en vormen een gevaar voor de omgeving. Daarom worden ze verwijderd en vervangen door leilinden, waarvoor later een hek wordt geplaatst.

De achter het huis staande bakkerij zal ook aangepast worden. Zo zal de oven verwijderd worden en de muren hersteld. Ook zullen er een kozijn en dubbele deuren en ramen in de gevel geplaatst worden.

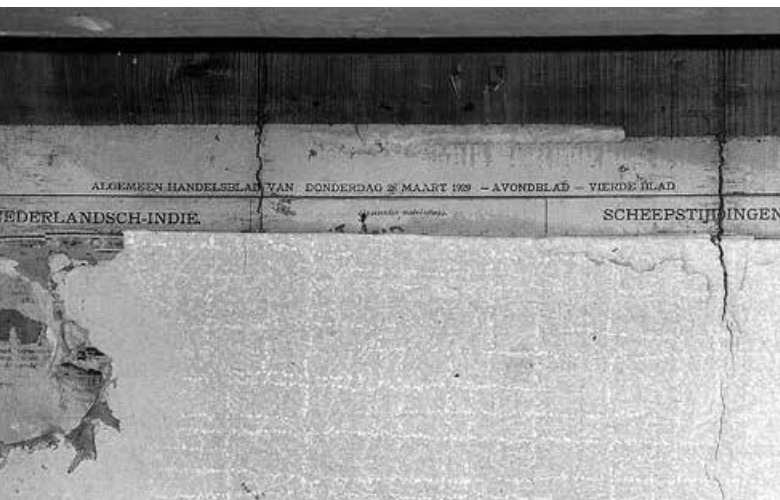
Als het werk gedaan is trekken ze in hun 'nieuwe' woning. De bovenverdieping moet ook aangepast worden, omdat bakker Van Asselt indertijd slaapkamertjes van softboard heeft laten maken voor zijn vijf kinderen. Twee daarvan hadden geen daglicht. Als het eerste kind van Maaïke en Ben zich aandient, wordt er door de vader van Maaïke een babykamer gemaakt. In de wand maakt hij een klein raampje, waardoor moeder Maaïke haar kind kan bekijken.

In 1988 overlijdt Rob van Asten en twee weken voor zijn overlijden verkoopt hij het gehele pand aan Ben en Maaïke in de wetenschap dat zij er goed voor zullen zorgen.

Nog een grote verbouwing

In 1993 vindt weer een grote verbouwing plaats. Aannemer gebroeders Akerboom sloopt de achterpui met de serre en herstelt daarna de achtergevel. Verder wordt er van de twee woningen één woning gemaakt. Hier moeten drie draagbinten voor worden gesloopt en vervangen worden door stalen balken. De dakconstructie kan gehandhaafd blijven, maar het blijkt dat deze is aangetast door houtworm. Daarom wordt al het houtwerk geïmpregneerd.

Tijdens het verwijderen van de plafonds en de tengels op de muren (waarachter zich nog kranten uit 1929 bevinden) wordt duidelijk dat er zich in de woonkamer nog twee bedsteden hebben bevonden. Dit is te zien aan het oorspronkelijke schilderwerk.

Een krant achter het behang van donderdag 28 maart 1929

Met oude bouwmaterialen wordt het huis verder opgeknapt. Zo worden oude schuifluiken uit een ander huis gebruikt om garderobekasten van te maken. Maaïke en Ben doen zo veel mogelijk zelf. Al het schilderwerk, het leggen van de plavuizen in de keuken en de gang en het tegelwerk (witjes) is door Maaïke gedaan.

Ook al het elektriciteitswerk moet worden vernieuwd. Bij het aanleggen van de eerste elektriciteit in de woning zijn de leidingen door de balken heen gelegd.

Nu wordt er een dubbele vloer op de bovenverdieping gelegd, waaronder de elektriciteitsleidingen worden aangebracht. Zo worden zij aan het oog onttrokken. Het balkenplafond wordt weer in de oorspronkelijke staat hersteld.

Op de slaapverdieping is nog een bedstee te vinden. Maaïke en Ben hebben besloten deze te laten zitten uit eerbetoon aan het oorspronkelijke huis.

Een derde grote verbouwing

Tien jaar later (2003) wordt het opnieuw tijd voor een grote verbouwing, ditmaal uitgevoerd door aannemer Van der Geest uit Oud Ade. De aanleiding is dat er voortdurend water onder het huis staat, waardoor de muren steeds verder worden aangetast. De vloer wordt uit het achterhuis gesloopt en het stucwerk afgebikt. Onder de vloer wordt van beton een afvoersysteem voor water gemaakt. Het overtollige water loopt nu naar een put in de tuin. Een pomp pompt dit water in de Kagerplassen. Nadat er nieuwe vloerbalken zijn gelegd wordt er een eikenhouten vloer gemaakt, die op ambachtelijke wijze op de vloerbalken wordt verspijkerd.

Het stucwerk wordt afgebikt. Het blijkt dat het cement tussen de stenen door het vocht ernstig is aangetast. Daarom worden de muren geïmpregneerd tegen vocht. Het puin wordt afgevoerd en gebruikt om een koeienpad te verstevigen.

Het huis is aan de achterzijde voorzien van dubbel glas en de zoldering is geïsoleerd vanwege de geluidsoverlast van Schiphol, maar de dakspanten zijn gelukkig nog wel zichtbaar gebleven.

Ben heeft zelf al eens de oren van de dakkapellen aan de voorzijde vernieuwd en nu zijn ze opnieuw van eikenhout en demontabel gemaakt, zodat ze makkelijk te onderhouden zijn.

En zo proberen Ben en Maaïke steeds maar verder te verfraaien. Toch staat hun huis niet op de eerste plaats. Ze vertellen dat ze weliswaar weinig tot nooit op vakantie

De achterzijde van de woning in de huidige staat

gaan, maar in de vakanties deden ze ook niet veel aan het huis. Die tijd was er voor de kinderen en de vele vriendjes die kwamen spelen. Ook hebben ze jarenlang gefungeerd als vakantiepleeggezin in samenwerking met de Raad voor de Kinderbescherming.

Ze konden er goed tegen dat hun huis niet af was, wel sloeg af en toe de wanhoop toe bij het zien van de puinhoop die hun huis tijdens al die verbouwingen was. In ieder geval zijn ze nu uitermate trots op hun prachtige woning en voelen zich bevoorrecht hier te mogen wonen. Maaïke vat al hun werk kort en bondig samen: “Je laat er dingen voor en je doet er moeite voor.” Maar het resultaat mag er zijn!

In het volgende nummer van Alkmadders kunt u het tweede deel van dit artikel lezen. Hierin beschrijven we de geschiedenis van het pand en zijn vroegere bewoners.

Geert-Jan van Beek

Bronnen: Maaïke Offers en Ben van den Ende
Archief Stichting Oud Alkemade

Foto's: Maaïke Offers en Ben van den Ende, Geert-Jan van Beek

Een groepsfoto van de kinderen van het Annahofje met juffrouw Klazina Koek. We zouden graag de namen van deze kinderen willen weten.

Theo Meijer, telefoon (071)3314706
of per e-mail: t.meijer21@kpnplanet.nl

Zoekplaatje

Johan Straathof (1888-1956)

Een onlangs gemaakte foto van de huisjes met de molen erachter. Foto: Agnes Turk

DE VROEGERE KORENMOLEN AAN DE WIJDE AA

De geschiedenis van 'de molen zonder wieken'

Voor iedereen die wel eens langs de Groenewoudse kade in Roelofarendsveen loopt of fietst is 'de molen zonder wieken' met de paar oude huisjes ernaast, een vertrouwd punt. Nu de huisjes te koop staan, trekt dit punt extra de aandacht. Het is een uniek, prachtig plekje direct gelegen aan het water. Maar wat vertelt de historie ons over deze plek?

De molen, 'Jonge Willem' genaamd, werd in 1881 als korenmolen gebouwd en tot 1931 ook als zodanig gebruikt. In 1931 wordt de molen gekocht door Johan Straathof (1888-1956), een slager uit Den Haag, maar geboren in Roelofarendsveen. Hij betaalt dan voor het gehele perceel inclusief huisjes 5.500 gulden. Aan de verkoop is de voorwaarde verbonden dat er vijftig jaar geen koren meer gemalen mag worden. Straathof laat in 1932 de wieken verwijderen. Ze zijn in slechte staat.

Johan Straathof, zoon van Hein Straathof (1852-1918) en Heintje Klein (1854-1922), is zelf in die omgeving geboren. Zijn ouders en hun tien kinderen bewoonden een boerderij aan de Aderweg (waar nu de woning van Jan van Rijn staat).

De oudste broer, Jan Straathof (1878), werd later boer op deze boerderij. Maar toen hij in 1928 plotseling overleed en een echtgenote met zes kinderen achterliet, moest de boerderij worden verpacht en moest voor de weduwe en haar kinderen andere huisvesting worden gezocht.

Met de koop van de molen, plus huisjes, kon Johan Straathof verschillende doeleinden realiseren. Niet alleen de huisvesting voor zijn schoonzus en haar gezin kon worden geregeld, ook had hij hiermee zelf weer een mogelijkheid om in de omgeving te verblijven waaraan hij zo gehecht was.

Johan Straathof was - nadat hij als jongeman als knecht bij slagerij Van der Salm aan het Noordeinde in Roelofarendsveen had gewerkt - naar Den Haag vertrokken en was daar een eigen slagerij begonnen. Dankzij hard werken bouwde hij daar een goedlopende zaak op, die hij zelfs met nog vier slagerijen wist uit te breiden. Hij kreeg een groot gezin met veertien kinderen, van wie twee zoons (Joop en Jan) ook slager werden. Van de andere kinderen werden er twee zoons (Wim en Gerard) priester en een dochter (Rietje) zuster. Van de veertien kinderen zijn er op dit moment nog vier in leven, t.w. (oudste) dochter Anny (1917), zoon Aat (1927), dochter Rietje (1932) en (jongste) dochter Berna (1940).

Van de molen en het plekje aan het water heeft hij met zijn gezin (en ook weer hun kinderen) vele jaren kunnen genieten. Ook werd de molen beschikbaar gesteld voor bruiloften

en andere familiefeestjes van ooms, tantes, neven en nichten (zoals o.a. voor de bruiloft van mijn ouders Joop van Rijn en Mien Loos in 1938).

Johan Straathof was behalve een welgesteld man (er was een inwonend kindermisje en ze hadden in die tijd al twee auto's), ook een sociaal bewogen mens, dat mag uit het voorgaande blijken, maar ook uit het vervolg. Want in 1953 verkocht hij de molen voor 5.000 gulden aan de Parochiekerk Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen in de Elandstraat in Den Haag, waartoe hij behoorde. Hij verkocht de molen onder de voorwaarde dat de ruimte opengesteld zou worden voor zieken en voor jeugd. Onder de naam 'Stichting de Zonnemolen' wordt de molen nog steeds voor dit doel gebruikt. De woningen (destijds drie) en een schuur bleven in zijn bezit. Na de oorlog waren de woningen door de gemeente gevorderd voor permanente bewoning omdat de woningnood groot was. Ze zijn toen lange tijd verhuurd en bewoond door verschillende gezinnen/echtparen.

In 1963 kwam er een nieuw beslismoment. De weduwe van Johan Straathof, Adri Rietveld (1894-1968) wilde de woningen verkopen. In goed overleg met de overige broers en zussen hebben toen dochter Thea en zoon Louis met hun partners de woningen gekocht, gemoderniseerd (stromend water) en regelmatig opgeknapt en verbouwd. Het werden (na vertrek van de laatste bewoner B. van Velzen) weer recreatiewoningen waar ook de volgende generaties 'Straathofjes' weer vele jaren van hebben kunnen genieten. Nu ook zoon en dochter Straathof zijn overleden, werd dit voor hun nabestaanden reden om de woningen te koop aan te bieden.

Het wordt tijd voor weer opknappen of vernieuwen. Een mooie opdracht voor de nieuwe eigenaar? Hoe dan ook: het is een plek met een bijzondere familiegeschiedenis. En... de ligging is en blijft nog altijd prachtig!

*Riet van Rijn
(kleindochter van Martha Straathof, de oudste zus van Johan)*

Het vissersgeslacht Van Nieuwkoop

Kaageiland 1761-2011 (deel 2)

Vele geslachten Van Nieuwkoop hebben op de Kagerplassen met vissen hun brood verdiend. Met het vertrek van J.A. (Sjaak) van Nieuwkoop verlaat de laatste Van Nieuwkoop het eiland en komt er na 250 jaar een einde aan deze rijke familietraditie. In twee delen vertelt Jan Biemond over de geschiedenis van de familie Van Nieuwkoop en over de binnenvisserij op de Kagerplassen door de eeuwen heen. Deel 1 verscheen in Alkmadders van juni 2012.

Markante personen

In dit tweede deel staan we stil bij een aantal markante figuren uit het vissersgeslacht Van Nieuwkoop, waaraan veel krantenartikelen zijn gewijd en die voortleven in de herinnering van de (oude) Kagers.

Dirk van Nieuwkoop (1897-1965)

Hij wordt geboren op 27 juli 1897 schuin tegenover de pastorie in de dubbele woning, gedeelte Julianalaan 26, als zoon van Jan van Nieuwkoop en Krijntje Vreeken. Hij kiest het voorvaderlijk beroep van visser, treedt in 1927 in het huwelijk met Jans van Heek en ze gaan wonen in het nieuwe huis Julianalaan 38 (Sunny Home) aan de waterkant tegenover het oude Koelwijnhuis, het erfgoed van Jan en Jacob Alberts van Nieuwkoop. Tot aan zijn voortijdige dood in 1965 heeft Dirk het vissersbedrijf J. van Nieuwkoop en Zn. voortvarend uitgeoefend; hij is erg ondernemend, komt op voor de eigen rechtspositie en wordt zelf pachter van aanzienlijke percelen water. Hij zet zijn gerookte paling af bij de restaurants en hotels in de wijde omgeving van Leiden tot en met Haarlem en verkoopt zijn gerookte paling tot in het buitenland. Ook is de Kaagse paling een geliefd product op de verschillende kermissen in de omgeving en bij de jaarlijkse 3 oktoberfeesten in Leiden.

Situatie rond 1960 met links het woonhuis 'Sunny home'.

Dirk is een man van veel talenten, zo is hij een vraagbaak voor velen en dient hij met overgave het Kaagse verenigingsleven. Hij is niet alleen voorzitter van de VVV en secretaris van de ijsclub Kagermeer, maar is betrokken bij zo ongeveer elke denkbare Kaagse vereniging. Hij is ook de vertegenwoordiger van het Kaagdorp in de gemeenteraad van Alkemade.

Voor de duidelijkheid nogmaals de vereenvoudigde stamboom van de familie Van Nieuwkoop:

1	Hannes Gijsberts van Nieuwkoop X (= gehuwd) 1758, 5 kinderen	
2	Jacob Hannes van Nieuwkoop X 1793, 3 kinderen	
3	Pieter Jacobs van Nieuwkoop X 1826, 5 kinderen	
4	Jacob van Nieuwkoop X 1849, 7 kinderen	
5	Jan van Nieuwkoop X 1889, 10 kinderen	Jacobus Alberts van Nieuwkoop X 1889, 11 kinderen
6	Dirk van Nieuwkoop X 1927, 3 kinderen	(Ome) Jan 1903-1985, geen kinderen
7	Jan van Nieuwkoop X 1957, 3 kinderen; geen opvolging	Cornelis Pieter van Nieuwkoop X 1945, 2 kinderen
	Jacobus Alberts (Sjaak) van Nieuwkoop X 1977, geen kinderen	
	Bedrijfssluiting ca. 1991	Bedrijfssluiting 2011

Achter de schermen heeft hij de nieuwe ontwikkelingen in de jaren zestig van de vorige eeuw voorbereid met een brede en vooruitziende blik. Na zijn plotselinge dood op 23 juli 1965 blijkt hoe groot de waardering onder de bevolking is. Er wordt een geldbedrag bijeengebracht en een klein plantsoen ingericht op de splitsing Beatrixlaan en Julianalaan. Bij de zitbank staat een eenvoudig bronzen gedenkteken met als afbeelding een visnet (zegen) en daaronder geschreven: 'Hij werkte met zegen'. Het plantsoen is onlangs volledig opgeknapt om nog vele jaren de herinnering aan de vissersfamilie Van Nieuwkoop levend te houden.

Zoon Jan zet de zaak voortvarend voort. In 1967 adverteert hij met 'Van Nieuwkoop's gerookte paling sinds mensenheugenis'. De palingrokerij annex viswinkel wordt vernieuwd en uitgebouwd. Door allerlei oorzaken sluit het bedrijf begin jaren negentig.

De familie Van Nieuwkoop vissend met de zegen; v.l.n.r de broers Jan en Jacobus Alberts en Jan's zoon Dirk van Nieuwkoop.

Jan en Klaziena van Nieuwkoop

Waarschijnlijk vanwege hun vriendelijkheid en gemoedelijkheid staan ze bij de Kaagse bevolking bekend als Ome Jan (1903-1985) en Tante Klazien (1894-1990). Het zijn broer en zus, beiden ongetrouwd, ze blijven wonen in het ouderlijk huis, Julianalaan 26. Het zijn markante figuren, niet meer

weg te denken uit de geschiedenis van de Kaag in de twintigste eeuw.

Begin 1900 krijgt Abbenes een postkantoor toegewezen en daaronder valt ook de Kaag. Jarenlang is 'De Kaag, Post Abbenes' de geijkte aanduiding voor post naar de Kaag. In de jaren twintig krijgt de Binnenkaag een telefoonkabel met zeven aansluitingen. De telefooncentrale, een kleine handgeschakelde centrale, wordt aangebracht in het huis van Jan en Klazien van Nieuwkoop. Beiden zorgen ze dat de inwoners kunnen telefoneren. Pas in 1937 wordt het zich snel uitbreidende telefoonnet geautomatiseerd. Langzamerhand komt er ook behoefte aan een postkantoor, vooral in de drukke zomermaanden. Daarom begint de PTT een poststation, eerst vier maanden op proef. Klazien wordt de stationhoudster. De zaken worden lange tijd in de huiskamer afgehandeld. In 1945 komt er een klein kantoor met loket. De auteur van deze bijdrage herinnert zich echter nog dat hij als kleine jongen met zijn spaarbankboekje langs kwam voor het bijschrijven van de rente. Het kantoor was zo klein dat hij voor deze gewichtige handeling plaats mocht nemen aan de ronde tafel in de voorkamer waar het rekenwerk door ome Jan werd gedaan. In 1968 stopt Klazien op 74-jarige leeftijd als postkantoorhoudster. Ze overlijdt op 28 februari 1990 op de gezegende leeftijd van 95 jaar. De rode brievenbus aan de gevel herinnert nog steeds aan het postkantoor. Zie de foto op het omslag van deze Alkmadders.

Zoals Dirk het vissersbedrijf van vader Jan voortzet op de locatie Julianalaan 38, zet broer Jan op veel kleinere schaal het vissersbedrijf voort op de locatie Julianalaan 24/26. Hij is ook tientallen jaren 'keurnetvisser' in de Ringvaart bij Lisse. Het keurnet hangt met kettingen verzwaard tussen twee palen die zich beide ongeveer zes meter uit de oever bevinden. Tussen de walkant en de palen worden de fuiken gehangen. Het keurnet houdt de vis en de paling tegen en loodst ze in de fuiken aan de zijkant.

Geen seconde mocht dan de waakzaamheid van ome Jan verslappen, want als er een schip langskomt, dan moet hij het keurnet laten zakken om het vervolgens weer snel omhoog te draaien.

Het monument met de plaquette 'Hij werkte met zegen'.

Ome Jan van Nieuwkoop zoals wij hem herinneren.

De broers Jan en Dirk van Nieuwkoop.

Sjaak vaart uit naar zijn fuiken, oktober 2011.

Ome Jan is een gepassioneerde man, vol van heimwee naar vroeger toen in zijn ogen de Kaag nog mooi was. Hij is een vraagbaak voor velen over de geschiedenis van de oude Kaag. Hij is een groot verzamelaar van antiek en andere mooie, oude voorwerpen. De huiskamer lijkt op een klein museum, een monument vol herinneringen, gestolde heimwee naar vroegere tijden met schilderijen, etsen en tekeningen van de Kaagse kunstschilders Marinus Heijnes, Ome Jacob van Nieuwkoop, Harry Frauenfelder, Abraham Segaar en vele anderen. Jarenlang spant hij zich in om zijn herinneringen te boek te stellen. Met hulp van de op de Kaag wonende Haagse uitgever Voorhoeve lukt dat dan toch eindelijk en verschijnt in zijn tachtigste levensjaar in 1983 het boek 'DE KAAG; Oude herinneringen aan Binnen- en Buitenkaag'. Het is een rijk geïllustreerd boek over een wandeling vol herinneringen en vergezichten. In de inleiding schrijft hij: 'De Kaag en de Kagerplassen zijn mij lief. Steeds weer geniet ik van ons dorpje met haar mooie plassen. Mijn voorvaderen en ik verdienen in die wateren ons brood, wij hebben erover gezworven bij mooi stil weer, maar ook bij tijden dat het er spoken kon, de golven over onze boot sloegen... Voor oude Kagers is de rust van vroeger op het Kagermeer ver te zoeken, nu de recreatie de overhand heeft gekregen...'

Ook is ome Jan een verenigingsman pur sang, hij heeft zich daar zijn hele leven voor ingezet. Hij is secretaris en tevens

groot inspirator van de Kaagse toneelvereniging 'Wie Wil Die Kan'. Hij speelt zelf mee vanaf de allereerste opvoering in 1944 in de consistorie van de Hervormde Kerk. De toneelvereniging trekt tot op de dag van vandaag volle zalen. Ook is Ome Jan sinds de oprichting in 1931 verbonden aan de Christelijke gemengde zangvereniging 'Loof den Heer'. Als secretaris van de zangvereniging (meer dan vijftig jaar) leest hij jarenlang op rijm het jaarverslag van de zangvereniging voor tijdens de feestelijke jaarvergadering/toneelavond van 'Wie Wil Die Kan' waarin leden van het koor meespelen. Hij overlijdt op 10 juni 1985 op 81-jarige leeftijd.

Jacobus Alberts (Sjaak) van Nieuwkoop

Sjaak wordt geboren op 19 november 1947 als zoon van Cornelis Pieter van Nieuwkoop en Maaïke de Haan en wordt vernoemd naar zijn grootvader. Vader Cornelis, roepnaam Knelis, is een bekend Kaagfiguur, altijd met stok, op de fiets vastgeklemd aan zijn stuur, nooit om een praatje verlegen. Het gezin woont vanaf het huwelijk in 1945 lange tijd aan de waterkant in het voormalige zomerhuis Julianalaan 38a tegenover neef Dirk van Nieuwkoop. Het vissersbedrijf wordt echter uitgeoefend op de locatie Julianalaan 24/26. Sjaak komt als jongen in het vissersbedrijf en leert al vroeg het handwerk van het netten inspecteren en netten boeten.

Als ome Jan stopt met het vissen met het keurnet in de Ringvaart, neemt Sjaak het van hem over en doet dit avond- en

Sjaak van Nieuwkoop inspecteert de fuiken

Sjaak aan het netten boeten

nachtwerk nog elf jaar. Hij trouwt in 1977 met Alie Poot uit Vlaardingen. Zijn vrouw Alie bekent dat ze erg moest wennen aan een echtgenoot die een groot deel van het jaar van 's avonds zeven uur tot 's morgens acht uur bij zijn netten aan de Ringvaart in Lisse verblijft in plaats van in de echtelijke woning. In 1983 gaan ze wonen in het voorouderlijk huis Julianalaan 24. Vader Cornelis overlijdt in 1986, een jaar na het overlijden van zijn neef ome Jan. Sjaak zet het vissersbedrijf van zijn vader dan alleen voort. Eerst nog voltijds, toen dat niet meer lonend was in deeltijd. Na de dood van tante Klazien in 1990 krijgen ze het volledige eigendom over de dubbele woning Julianalaan 24/26, de gebouwen en de aanliggende gronden en gaan ze wonen in het gerenoveerde gedeelte Julianalaan 26. Het huwelijk is kinderloos, dus na het vertrek van visser Jan van Nieuwkoop Dirkzoon, ook wel jonge Jan genoemd in 1991, is Sjaak de laatste telg uit dit roemrijke vissersgeslacht. Hij oefent het beroep dan nog twintig jaar uit tot eind 2011 en is dan genoodzaakt te stoppen vanwege gezondheidsredenen. Hiermee wordt een periode afgesloten van 250 jaar beroepsvissen door één en dezelfde familie op Kaageiland. Sjaak bekent dat het hem zwaar valt de Kaag te moeten verlaten, hoopt nog af en toe de Kaagse plassen te kunnen bevaren. Sjaak en Alie gaan hun intrek nemen in een woning van zorgcentrum 'Uitzicht' in Vlaardingen. Op onderstaande foto's zien we op een mistige maandagmorgen in oktober Sjaak een van de laatste keren

uitvaren naar zijn fuiken op de Kagerplassen.

Julianalaan 24/26 naar een nieuwe bestemming

Pastor Kees van Lent is de nieuwe eigenaar van de woning Julianalaan 24/26, de gebouwen en de omliggende gronden. Als initiatiefnemer van het schuin tegenover gelegen bezinningscentrum 'Stal op de Kaag' heeft hij grootse plannen met dit perceel. Zijn ideeën zijn om het oude pand, het vroegere postkantoor, in oude staat terug te brengen; eventueel daarnaast nog een bescheiden huis voor zichzelf te bouwen. De vissershaven wil hij graag zo laten om als ligplaats te dienen voor een fluisterboot voor gehandicapten. Daarnaast zou de steiger ruimte kunnen bieden aan de klassieke salonboot 'Graeff van den Caeghe', die vaak wordt gebruikt voor rondvaarten over de Kagerplassen, ook voor kleine gezelschappen uit de Stal. Op het terrein wil hij twaalf eiken planten in een kring met daarbinnen een ring van stenen banken als een meditatieve uitzichtplek. Met Sjaak van Nieuwkoop heeft hij afgesproken dat hij ter herinnering aan het vissersgeslacht Van Nieuwkoop - en aan Sjaak in het bijzonder - een treurwilg zal planten aan de waterkant.

Afscheid van Sjaak en Alie van Nieuwkoop

Op 25 februari jl. werd in De Stal tijdens een geanimeerde bijeenkomst afscheid genomen van Sjaak en Alie van Nieuwkoop. Namens het bestuur van De Stal op de Kaag kregen zij een boekje aangeboden waarin de geschiedenis van het vissersgeslacht Van Nieuwkoop wordt beschreven.

Jan Biemond

Het afscheid van de heer en mevrouw van Nieuwkoop

Bronnen:

- Elza Jagerman: De Kaag en de Kagerplassen door de eeuwen heen.
- Aldert en Jan van Nieuwkoop, Familieboek Van Nieuwkoop.
- Jan van Nieuwkoop, De Kaag: Herinneringen aan Binnen- en Buitenkaag.
- A.G. van der Steur: Tussen Kaag en Braassem, bijdragen tot de geschiedenis van de Gemeente Alkemade.
- C.B. Roos: Het kerkdorp De Kaag.
- Theo van der Poel: Sprokkelen rond de Oude Ade; een wandeling tussen Kerkslot en Zijl.
- J. van Egmond, uit 'Het Roode Ancker', familiechroniek over het geslacht Van Egmond.
- Foto- en krantenknipselarchief Jan Biemond.
- Archief maandblad Heen en Weer.
- Knipselarchief Jan van Nieuwkoop.
- Interview met Sjaak en Alie van Nieuwkoop d.d. 18-10-2011.

't Is weer voorbij, die mooie zomer...

Wie kent niet het liedje van Gerard Cox over die mooie zomer die zowat in mei al begonnen was? Licht het aan mij of waren de zomers vroeger altijd warmer en duurden ze langer, net zoals de winters 'altijd' kouder waren en waarin je 'altijd' kon schaatsen.

Ik moest er aan denken toen ik onlangs weer eens langs de Braassem fietste. Prachtige wolkenluchten en een lekker fris briesje. Ik kwam langs de plek waar vroeger het gemeentelijke zwembad was, daar waar nu de appartementen met botenberging eronder gebouwd zijn. We hebben het dan over de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw. In die warme zomers dus haastten we ons iedere middag met ons zwempak opgerold in een handdoek naar de hekken voor de ingang van het zwembad. Wie vooraan stond, had kans op een hokje. Anders moest je 'achter het schut' en dat was erg in die tijd, want dan moest je je uitkleden waar anderen bij waren... En je kleren raakten kwijt of vielen op de grond en werden vies!

We hebben wat staan zweten met ons 'abenement' aan een koordje om onze nek voordat eindelijk de deuren opengingen en iedereen via zijn of haar kant naar binnen stoomde. Het jongensbad en het meisjesbad waren namelijk door middel van een schutting strikt gescheiden. In andere plaatsen was het nog wel eens één dag per week 'gemengd zwemmen', maar bij ons niet. De enige mogelijkheid om een blik op de jongens te werpen – en andersom natuurlijk ook, misschien wel méér – was om stiekem onder de betonnen steiger door te zwemmen en voorzichtig aan de andere kant omhoog te komen. Maar o wee, als je betrapt werd! Dan bulderde de stem van de badjuffrouw over het hele zwembad en werd je er uit gestuurd.

Er was een badmeester en er waren twee badjuffrouwen. Iedereen was vol ontzag voor hen en eigenlijk ook bang, vooral voor juffrouw Van der Ham met haar zware stem. Ze peperde de schoolzwemlessen er - al dan niet met behulp van een grote toeter - goed in. Zo lagen we op ons buik in het zand droog te oefenen: "voor – zijwaarts – achter – en sluit" net zolang tot het naar haar zin was en we het donkere water in moes-

De badmeester en badjuffrouw bij hun gebouwtje tussen het jongens- en het meisjesbad.

ten. Als je er niet zelf in durfde te springen, werd je er wel door haar ingeduwd. Wie zwemles kreeg in het diepe bad, werd door de badjuffrouw begeleid die een lange stok met een beugel er aan die ze onder je kin hield. Mocht je in paniek raken of te veel onder water te komen, dan kon ze je zo weer omhoog halen. Was je een stukje gevorderd, dan mocht je de 'kurken' om en in het 'gordeldiep'. Oh, wat was je trots als je zo ver was!

Juffrouw Van der Ham op de steiger van het diepe jongensbad.

Zodra je diploma A had, mocht je zonder kurken in het diepe. Daar kon je uiteraard niet bij de bodem, dus moest je er in springen om te oefenen voor B of C. Dan kon je zo maar met je voeten in de waterplanten terecht komen. Ook zwommen de vissen tussen je benen door, brrrr... Ik griezelen nog als ik er aan denk! Vaak kwamen we uit het water met allemaal groene smurrie aan de binnenkant van ons zwempak. Van blauwalg hadden ze kennelijk nog nooit gehoord, want ik kan me niet heugen dat we niet mochten zwemmen vanwege die bacteriën.

Toch hebben we veel heerlijke zomerse middagen daar doorgebracht. Je kon er een ijsje kopen en heerlijk met zand spelen of een boek lezen. En natuurlijk keken we naar de badpakkenmode van die tijd. Na de tricot zwempakken kwamen de badpakken met ingenaaid elastiek, een soort breed smokwerk. Weer wat later voor de grotere meisjes de zwempakken met een rokje, en uiteindelijk werk ook de eerste bikini geïntroduceerd. Maar toen het zo ver was kwamen er ook andere mogelijkheden om te zonnen en te zwemmen en gingen we naar Avifauna of naar het strand. Het zwembad in de Braassem heeft het dan ook niet gered en werd op een gegeven moment verkocht aan Arie de Boom en afgebroken. Wat overblijft zijn de herinneringen aan die mooie warme zomers van toen.

José van der Meer-van der Zwet

Wandelen met klas 3 van de Ignatiuschool uit 1959

Dat de historische wandeling van Oud Alkemade een overweldigend succes is, hoeft niet meer uitgelegd te worden. Hier het verslag van een bijzondere wandeling eerder dit jaar. Met de leerlingen van de Ignatiuschool, klas drie uit 1959.

Meester Brocken eregast

Een zeldzame voorjaarsdag: café De Pepersteeg aan het Noordeinde in de Veer vormde het zonnige decor voor de reünie van 32 Veense jongemannen-van-weleer. Tien jaar geleden was het alweer dat ze voor het laatst bij elkaar kwamen voor een reünie. Het werd dus de hoogste tijd - vond iedereen - om weer eens 'met elkaar te prossen'. In hun midden als eregast meester Brocken, intussen de gezegende leeftijd van tachtig jaar ruim gepasseerd. In 1959 leverde meester Brocken eigenlijk een prestatie van formaat: hij kreeg het voor elkaar om een klas van maar liefst 52 leerlingen in toom te houden. Hoewel de meeste van die leerlingen van toen intussen zestigers zijn en elkaar zo niet dagelijks, dan wel wekelijks in de Veer treffen, werd het weerzien een feest om niet te vergeten. Dat begon al om 14.00 uur toen de reüniegangers elkaar begroetten op het terras van De Pepersteeg. Met als welkom voor iedereen géén champagne, maar een glas glühwein. Het organisatiecomité onder leiding van Piet Klein en Ruud de Koning had namelijk in januari - toen het nog vroer dat het kraakte - met Paul van der Geest afgesproken dat glühwein beter bij Veenders paste dan champagne. En zo stond dus het hele gezelschap met een glas glühwein in de hand. Bij een temperatuur van 22 graden boven nul!

Eerst de Ignatiuschool bezoeken

Eerst werd koers gezet naar de Ignatiuschool voor het maken van een groepsfoto. Omdat de historische fotograaf Co de Bruin verstek liet gaan op deze dag, werden de foto's op

een hedendaagse digitale manier gemaakt door George de Koning. Aansluitend werd een wandeling gemaakt langs de vele historische plekken die de oude Veer rijk is. Met anekdotes uit de jeugdijaren van de reüniegangers. De verhalen van Pieter werden regelmatig aangevuld met nóg sappiger verhalen van de wandelaars. Er werd wat afgelachen deze middag. Na twee uur wandelen aangekomen bij de koffiestop in Café de Haven, werd de regie van Pieter van Ruiten overgenomen door kastelein Don de Jeu. Midden op de Noordkade staande, vertelde hij - voor een gehoor van meer dan 100 gasten - het verhaal over de appeltaart van Schele Nel. Een overdonderend applaus was zijn beloning. En uiteraard wilde iedereen die zeldzame lekkernij ook proeven.

Tenslotte werd weer koers gezet naar De Pepersteeg, waar iedere wandelaar namens de sponsor van de historische wandeling, de Woningbouwvereniging Alkemade, een serie prentbriefkaarten kreeg uitgereikt over De Veer Toen en Nu. De winterse sfeer was opnieuw helemaal terug toen het diner werd opgediend: erwtensoep en stamppot, waarvan onder het genot van een goed gevuld glas volop werd genoten. Het programma gaf aan dat de reünie zo rond negen uur in de avond afgelopen zou zijn. Dat had het organisatiecomité verkeerd ingeschat. Ver na middernacht ging iedereen huiswaarts. Wat een geweldige dag. Wat een geweldige saamhorigheid. Wat een verhalen.

Pieter van Ruiten

Meester Brocken (staand uiterst links) tussen de leerlingen uit zijn klas 3 in het schooljaar 1959-1960.

Het wel en wee van een dijkcafé

Als je vroeger vanuit Nieuwe Wetering over de (nog bestaande) draaibrug de Huigsloterdijk richting de Kaag reed, passeerde je na honderd meter het café van de familie Vaneman. Een gesprek met Simon van der Willik en Joke van der Willik-Vaneman over de geschiedenis van het voormalige café.

Hoewel café 'Ruimzicht' niet in de voormalige gemeente Alkemade stond, hoort het toch in zekere zin bij de Nieuwe Wetering. Veel Nieuwe Weteringers zullen hier wel eens een biertje of een borreltje hebben gedronken.

Café 'Ruimzicht' aan de Huigsloterdijk 167. Rechts was oorspronkelijk het winkeltje, links is de bovenschuur. De foto is van omstreeks 1955.

Bert Vaneman werd op 1 januari 1895 geboren in Rijkswetering. Voor zijn trouwen werkte hij bij Jan Rietbroek, een bollenboer in Roelofarendsveen. Bert werkte daar in de tuinderij. Zijn toekomst zag hij daar niet zo zitten en hij ging op zoek naar ander werk.

Van tuinder naar caféhouder

Inmiddels had Bert verkering gekregen met Marie Schrama, geboren op 21 juli 1898 in Nieuw-Vennep. Zij was de dochter van Piet Schrama, eigenaar van café 'Het Ouwe Nest', hoek Vennepeweg en Sloterweg (nu Rijnlanderweg). Het leek Bert wel leuk om zelf een café te runnen. Vlak voor hun trouwen kreeg hij de unieke kans om café 'Ruimzicht' aan de Huigsloterdijk te kopen. Het was al een heel oud café. Eigenaar was toen meneer Bontje. Bert heeft het van hem in 1919 kunnen kopen. Spoedig daarna zijn Bert Vaneman en Marie Schrama getrouwd.

Het jonge paar had nu een eigen bedrijf. Marie was een echte zakenvrouw en was het caféleven wel gewend. Zoals bij veel café's uit die tijd was ook hier een winkeltje bij. Bert was meer langs de weg om spullen te verkopen. Dagelijks ging hij in de wijde omgeving op pad met zijn handel. Hij deed alles per transportfiets. Marie vulde de grote tassen met rookwaar, drank, kaas en andere artikelen. Kaas kocht hij bij de kaasboeren in de omgeving. Marie vroeg eerst aan Bert naar welke klanten hij ging. Zij wist dan precies wat ze in de tassen moest stoppen. Zo ging Bert van huis met een volle mand voorop de fiets en grote tassen achterop de bagagedrager.

Marie runde overdag het café en het winkeltje waar je tabaks-

artikelen, koffie, thee en andere grutterswaren kon kopen. Het winkeltje was rechts en het café links. Onder de veranda stonden ijzeren klapstoeltjes met groen geschilderde plankjes en ijzeren tafeltjes.

Bert en Marie kregen vier dochters: Grad, Nel, Joke, Lena en een zoon Bert. Grad was de oudste en Bert (junior) de jongste.

Oorlogstijd

Tijdens de Tweede Wereldoorlog leerde Simon van der Willik, geboren 5 januari 1925 te Roelofarendsveen, Joke Vaneman kennen. Simon was met een vriend even bij het café neergestreken om een 'cidertje' te gaan drinken toen hij Joke daar ontmoette.

Bert en Marie Vaneman met hun dochter Joke, zoon Bert(je) en hun eigen geit. Tweede van links is Toon Bouwmeester, een bezoeker (1942).

In 1944 waren de ouders van Joke 25 jaar getrouwd en dat vierden zij in hun eigen café. Vader Vaneman zorgde dat er van alles in huis was.

Op de tafeltjes stond Belgische (surrogaat) shag; gewone shag was niet te krijgen. De gasten moesten zelf de sigaretten draaien. Gedurende de oorlog werd door Duitse soldaten regelmatig slaapruimte gevorderd. Zij sliepen dan in het café of in de bovenschuur aan de dijk.

De laatste oorlogsjaren was alles op de bon. Bert Vaneman zag het helemaal niet zitten om zich met bonnetjes bezig te houden. Het winkeltje werd toen gesloten, alleen het café bleef nog open. Na de oorlog runde Marie Vaneman het café en pakte Bert zijn handeltje weer op. De transportfiets was inmiddels vervangen door een Solex brommer. Toen weer later zoon Bert zijn rijbewijs had gehaald, kocht vader Vaneman een auto. Samen trokken ze erop uit om hun koopwaar te slijten.

Verbouwing en inwoning

Nadat Simon van der Willik in militaire dienst was geweest, wilde hij met zijn geliefde Joke trouwen. Dat was omstreeks 1949. Helaas was er grote woningnood. In overleg met de ouders van Joke werd besloten om de lege winkelruimte om te bouwen tot woonkamer. Bovendien was alles aan vernieuwing toe. Vooral op het punt van hygiëne moest een en ander gebeuren. In de keuken was een plee met houten deksel die door de bewoners gebruikt werd; voor de bezoekers was er een plee in het café. De beerput was achter het café. Chiel Jansen, timmerman uit Nieuwe Wetering, heeft de hele verbouwing uitgevoerd. Er kwam een aparte wc voor bezoekers.

Joke's ouders gingen op zolder slapen, zodat er beneden slaapruijnte vrij kwam voor Simon en Joke. In 1949 zijn ze getrouwd. Al gauw kregen zij twee kinderen. Het jonge gezin had toen te weinig ruimte. De oplossing kwam door het gedeelte van de veranda voor het voormalige winkeltje dicht te maken en als slaapkamer voor de kinderen in te richten. Toen later hun derde zoon werd geboren sliep deze op de slaapkamer van Joke en Simon. Zij hebben daar tien jaar gewoond. Toen konden zij een huis kopen in Rijkwetering.

Vergaderingen en feesten

Het café had een grote sociale functie. De ijsclub van Nieuwe Wetering hield er haar jaarvergadering. Na de vergadering bleven de leden nog gezellig naborrelen. Ook andere bijeenkomsten waren er in het café. Als er een bruiloft of ander feest was, hielpen vaak vrouwen uit de buurt om vooral soep en andere etenswaren klaar te maken. In de bijkeuken werd in grote pannen het eten gekookt en klaargemaakt.

De Delftenaren komen

Een keer per jaar kwam een vissersclub uit Delft naar het café om in de Ringvaart te gaan vissen. Vooraf werd het bezoek aangemeld en moest de catering worden geregeld door vader, moeder en Joke. Zondag 's morgens om ongeveer half zes kwam de bus aangereden.

Het gezelschap begon eerst met koffie drinken, daarna werd er een uurtje gevist, vervolgens was het weer tijd voor een kop koffie of een pilsje. Zo ging het vissen, eten en drinken door tot in de namiddag. Daarna werd het resultaat van de visvangst gemeten en gewogen en vond de prijsuitreiking plaats. Het was dan een stinkende bende onder de veranda met al die vis. Tenslotte barstte het feest los. De accordeon werd erbij gepakt en er werd gedanst en polonaise gelopen. Daar kwam natuurlijk de nodige drank bij. Tegen de avond was iedereen moe en gingen de feestgangers de bus weer in op weg naar huis. Ook de vis ging mee. Vooral in de vakantietijd was het in het weekend gezellig druk. Bootjes meerden af voor het café om wat te gebruiken.

Het einde

Het café heeft tot 31 maart 1970 bestaan. Die dag overleed Bert Vaneman plotseling als gevolg van een hartstilstand op 75-jarige leeftijd. Marie Vaneman heeft er nog enkele maanden gewoond, maar het café is niet meer opengegaan. Geen van de kinderen wilde het café van hun ouders voortzetten. Het was te oud. De voorpui zakte naar voren en de achterkant naar achteren. In de oorlog waren al trekstangen aangebracht om de muren bij elkaar te houden. Bovendien werden de milieueisen steeds strenger en de verbouwingskosten steeds hoger. Het café is toen gekocht door Leo Hoogeboom uit Nieuwe Wetering. Hij heeft er zelf een tijdje in gewoond, maar heeft het later weer doorverkocht. In 1978 is het gesloopt en is er een nieuw woonhuis neergezet. Moeder Vaneman heeft nog acht jaar in een houten huisje achter in de tuin van Joke en Simon van der Willik in Rijkwetering gewoond. In 1977 is zij op 79-jarige leeftijd overleden.

Helaas is er van het café niets meer terug te vinden.

Barend Klaassen

Overgenomen uit: 'Meer-Historie', het blad over de geschiedenis van de Haarlemmermeer, september 2011.

September 1946. De visclub 'De Vrolijke Baars' uit Delft voor café 'Ruimzicht' met moeder Vaneman en kinderen.

Schippers uit de Kaag op de Maas, Rijn en Waal

Vrachtauto's uit Kaag en Braassem rijden tegenwoordig door heel Europa, maar ook in de 17e eeuw legden inwoners van de Kaag met hun schepen al grote afstanden af. In het boek 'De tegenwoordige staat der Verenigde Nederlanden' uit 1746 wordt over de Kaag geschreven dat de bewoners op de Waal en op de Rijn varen, zelfs tot Wesel, en op de Maas, tot voorbij Grave, Venlo (overslag) en Roermond. Bron voor deze informatie is de Gelderse Rekenkamer. Daar werden de tolrekeningen gecontroleerd van de Grote Gelders Tollen die op de rivieren ten behoeve van het Gewest Gelre werden geheven.

Kaartje van het Gelders rivierengebied

Bron: Wikipedia

Informatie is beschikbaar uit de jaren 1540-1678 o.a. uit Culemborg en Arnhem (Lek, Nederrijn) Gorinchem, Zaltbommel, Tiel, Nijmegen (Beneden en Boven Merwede, Waal) en Grave (Maas). In 1679 worden de tollens verpacht en is er geen informatie meer beschikbaar. In 1739 besluit de Gelderse Landdag om de oude situatie te herstellen, de pacht vervalt en de geheven tol wordt weer verantwoord aan de Gelderse Rekenkamer. In dat jaar en daarna wordt er echter geen enkel schip uit de Kaag meer geregistreerd. Overigens hadden de schippers nog geen achternaam maar werden met patronymen vermeld, bijvoorbeeld Jan Jansz., naast het scheepstype, soort lading en de bestemming.

Het eerste schip uit de Kaag, een zogenoemde Kaagschuyt, werd in 1602 in Zaltbommel geregistreerd: stroomopwaarts werden uien, kool en gedroogde schollen vervoerd, op de terugvaart werden appels meegenomen. De verscheidenheid aan lading groeide daarna gestaag. In 1646 werden stroomopwaarts uien, witte kool, wortelen, bokking, schol, haring, (zee)schuurzand vermeld. Stroomafwaarts hout voor scheepsbouw op Faljeril, het eilandje tegenover Kaageiland en smeeekool, steenkool voor smederijen. In 1658/59 werden vijftig schepen, het grootste aantal ooit, geregistreerd. Stroomopwaarts met uien, kool, knollen haring, schol, stokvis (schuur)zeezand, potten (van de pottenbakkerijen in Leiderdorp) en soms kaas, zout, bier, azijn, wortel of kastanjes. Op de terugweg met (brand)hout, fruit, kersen, appels, peren, jeneverbessen, boekweit, rogge, gierst en bezems. Met fruit aan boord werd 's nachts doorgevaren! Vanaf 1607 als het Zuid-Hollands veengebied wordt ontgonnen, worden ook zogenaamde turfponten geregistreerd. De Hollandse turf vindt in grote omtrek aftrek.

Begin 17e eeuw ontwikkelde zich rondom Leiden de tuinbouw. Schippers uit de Kaag gaan met de groenten voor eigen rekening varen. Het eerst op de Waal als seizoensbedrijf

met uien, die immers goed houdbaar zijn.

In 1618 wordt zelfs op de Rijn tot Wesel gevaren om terug hout voor de scheepsbouw mee te nemen. De groente werd ingekocht op de kleigrond langs de Oude Rijn, zoals in Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest en Rijnsburg. De groenten vonden grote aftrek, natuurlijk in Leiden maar ook in Amsterdam, en tot in Drenthe en Zeeland. Behalve tuinbouwproducten vervoeren de Kaagse schippers vis uit Katwijk, ook voor eigen rekening. De schippers hadden 'grootwater'-vaarervaring op het Leidse Meer en de Haarlemmermeer. Naar bestemmingen langs de Rijn werd via Amsterdam en de Vecht gevaren, langs de Merwede en de Waal via Gouda en Dordrecht. Soms werd in groepen gevaren waardoor er niet altijd voor alle schepen tol werd betaald! Als de Rijn een lage waterstand had, week men uit naar de Maas.

Eind 17e eeuw verplaatst de tuinbouw zich naar het Westland, Ter Aar en Noord- Holland, waarmee een abrupt einde komt aan de Kaagse riviervaart.

Dat verval is ook zichtbaar in het aantal huizen en inwoners. Op de kaart van de Heerlijkheid Warmond uit 1663 staan op Kaageiland 100 huizen op de dijk getekend. In de Kroniek voor Personele Quotatie uit 1680 worden 700 inwoners aangeslagen, waaronder 38 schippers. Ruim een anderhalve eeuw later, vermeldt Het Aardrijkskundig Woordenboek van A.J. van der Aa in 1845 slechts 167 inwoners in 28 huizen!

Joost Soetens

Bron: Leids Jaarboekje uit 1983: 'De geschiedenis van de rivierhandel tijdens de Republiek' door W.F. Leemans.

Model van een kaagschuyt

Schenkingen aan de Stichting Oud Alkemade

De afgelopen maanden ontvingen wij de volgende voorwerpen:

Zeven miniatuur molentjes	Jan Keizer
Borduurwerk (Kom lieve Jezus)	Bep Otten
Vijf grote knopen en vijf kleine knopen van een verpleegstersschort, vier knopen van een bakkers-/koksjasje	Toos van Dijk
Dorsvlegel (hout)	W. Kattenberg
Twee fotocamera's, twee lp's van Kerkkoor De Toekomst	Peter van der Meer
Kerststal	Mevr. Kerkvliet-v.d. Meer
Zwarte hoge hoed	Tom van der Meer
Bokkenwagen, wandbord Oude Wetering	Margriet Roeloffs
Molenkaarten, molenkalenders	Jacques Tersteeg
28 stuks oud gereedschap (div. ambachten)	G.Bader
Set inhoudsmaten, schiepel, pottenpers	W. van der Meer
Diverse gereedschappen, hoeven en nagels	J. Straathof
Schaatsenslijpmachine, carbidbrander, katrollen	K. Zwetsloot
Diverse gereedschap (sleutels, hamers, zagen, boren, beitels)	P. van der Meer
Diverse gereedschap (heggenschaar, snoeischaar, zaagzettang, etc.)	Annie Dongelmans
Bilora fotocamera	
Collectebus Hartebrugkerk Leiden	
50 jaar D.O.S.R in vogelvlucht 1927-1977	
Jubileumboek 1888-1988 Liefde voor harmonie	
Jubileumboek 1888-1978 Liefde voor harmonie	
Uitnodiging 75 jaar Rabobank Roelofarendsveen	George Reurings
T-shirt met handtekening Femke Heemskerk	Ton van der Zwet
Modelauto City Transport	Jan van der Heiden
Opoe fiets ca. 90 jaar oud	Familie Bentveld
Modelauto S. van der Meer Diepvries	Bas van der Meer
Gebreide bh (oud model)	Ali Keijzer-Hoogervorst, Ter Aar
Geborduurde schilderijen	Nel van Zeil
Bierkistje Amstel, Tjoklat doosje, Paspop	Thea van Loon
Katrollen, rattenklem, div. oorlogskranten The Lome Service	J. van der Geest
Foto Oude Veiling Roelofarendsveen (op vrachtauto)	Michel van der Meer
Tekeningen Haarlemmermeerspoor, foto's, twee bekers, herinneringsbordje	A.M. van Zoen
Bidprentjes, 1e Communieboekjes	A. van Haastregt

Alle gevers hartelijk bedankt voor hun schenkingen!

Wilt u ook voorwerpen aanbieden? Neem dan contact op met onderstaande medewerkers:

- voor foto's, dia's, films etc.: Leo Stiens, tel. 0171-3312168 of mobiel 06 27842264, e-mail: hulst50@hetnet.nl.
- voor ander materiaal: Sjaak Koek, telefoon 071-3312066 of mobiel 06-15681872, e-mail: sjaakoek@hotmail.com.

U kunt uw spullen brengen tijdens de openingsuren van het museum: zondag van 14.00-17.00 uur, dinsdagmiddag van 13.30-16.00 uur, maar ook op maandagavond van 20.00-22.00 uur wanneer er medewerkers in het museum aan het werk zijn.

Wist u dat...

De meeste mensen weten best dat de Stichting Oud Alkemade mooie tentoonstellingen organiseert en een goed kwartaalblad maakt, zoals nu voor u ligt. Maar wat niet veel mensen weten, is dat wij ook een groot archief hebben.

In dit archief zijn heel veel documenten gerubriceerd en opgeslagen zoals foto's, raadstukken, gegevens van alle clubs uit de (voormalige) gemeente Alkemade, gegevens over woningen, familie zaken als bidprentjes, overlijdensadvertenties en meer van dit soort zaken.

Ook hebben wij een flinke bibliotheek met alle mogelijke

informatie betreffende onze omgeving. Scholieren en studenten kunnen bij ons terecht voor gegevens voor hun werkstuk of scriptie; de ervaring leert dat als er oorspronkelijke gegevens gebruikt worden, de beoordeling hoger is!

Ook als u gewoon geïnteresseerd bent en iets wilt opzoeken over bijvoorbeeld uw eigen familie of sportclub, bent u altijd welkom op maandagavond vanaf acht uur, dan zijn onze vrijwilligers aanwezig en werkzaam in het archief en u krijgt nog koffie ook!

Dus zeggen we maar: tot ziens!